

Перший урок. Україна – моя Батьківщина

Мета. Розширити знання учнів про Батьківщину, формувати громадянські якості: патріотизм, людяність, працьовитість; соціальну та загальнокультурну компетентність; національну свідомість школярів; розвивати бажання брати посильну участь у розбудові держави, наполегливо вчитися, щоб принести якомога більше користі рідній Україні; формувати активну громадянську позицію, почуття любові до рідного краю, гордості за його людей, заохочувати творити добро, вирости гідними громадянами своєї держави. Виховувати повагу до державних символів, розширювати пізнавальні інтереси школярів.

Обладнання. Ілюстративний матеріал, ілюстрована карта України, державні символи України (плакати), запис Гімну України, таблиці із завданнями, вислови про рідний край, вишиті рушники, коровай.

Лейтмотив. Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

Василь Симоненко

Учитель. Дорогі діти! Шановні батьки, я рада вас вітати у цьому світлому прекрасному класі з початком нового навчального року! Хочу побажати дітям цікавих подорожей по Країні Знань, а вам, батьки, міцного здоров'я, сімейного затишку, впевнено крокуйте зі своїми дітьми у прекрасну Країну дитинства, разом з дітьми відкривайте все нове і цікаве. В добру путь!

- А зараз розпочинаємо наш перший урок.

Учень.

Ми раді вас вітати у цій світлиці
І дарувати хліб із золота пшениці.

Учениця.

Щоб хліб святий у всіх був на столі,
Щасливі були люди в місті і селі.

Учень.

Серця в нас сповнені любов'ю, миром.

Бажаємо, щоб зустріч була щира.

(Діти подають на вишитому рушнику хліб-сіль.)

Учитель. Сьогодні ми з вами поведемо мову про найдорожче серцю кожної людини. Нехай тему нашої розмови підкажуть рядки вірша Ліни Костенко.

Буває, часом сліпну від краси,
Спинюсь, не тямлю, що воно за диво,

Оці степи, це небо, ці ліси

Усе так гарно, чисто, незрадливо,

Усе, є - дорога, явори,

Усе моє - все зветься ... (Україна.)

Так, сьогодні ми будемо говорити про найдорожче серцю кожної людини – про свою Батьківщину.

(Звучить запис пісні, «Україна» сл. і муз. Т. Петриненка)

Сьогодні ми зібралися,
Щоб дива – квіт квітчати,

Щоб всім вам розказати
Про Україну – матір.

Є край, де найкращі у світі пісні,
І цвітом чарує калина,
Де сонечко вперше всміхнулось тобі,
Це дім твій – твоя Україна.

Різні в світі є країни,
Різні люди є на світі,
Різні гори, полонини,
Різні трави, різні квіти,
А у нас, одна країна,
Найрідніша нам усім –
То прекрасна Україна,
Нашого народу дім.

Краю милішого, ріднішого,
Як Україна, - в світі нема.
Слова солодшого, звучнішого,
Як Україна – в світі нема.

Учитель. Діти, а знаєте ви, що таке Батьківщина?

Батьківщина – це ліс осінній,
Це домівка твоя, і школа,
І гаряче сонячне коло.
Батьківщина – це труд, і свято,
Батьківщина – це мама й тато,
Це твої найщиріші друзі,
І бджола у веснянім лузі,
Батьківщина – це рідна мова,
Це дотримане чесне слово.

А що для вас є Батьківщина?

Моя Батьківщина це хата й калина,
Що виросла біля вікна.

Моя батьківщина – це вся Україна,
Що в цілому світі одна!

Моя Батьківщина –це села й містечка,
Й верба, що пустила гілля.
І річка красива від нас недалечко...
Уся наша рідна земля!

Моя Батьківщина –це будні і свято,
І неба безмежного шир.

Щасливе дитинство, мама і тато,
Це радість, це ласка і мир!

Отже Батьківщина - це та земля, де ми народились і живемо.

То як зветься наша Батьківщина?

(Україна, Вітчизна, край, рідна земля, держава і т. д.)

А зараз пограємо. Погляньте на ряди букв. З кожного ряду знайдіть букву, яка відрізняється від інших, з цих букв складіть ще один вислів про наш рідний край:

сссссссссссс
гггггггггггггггг
ннннчннннннн
лллалллллллллл

вввввввзвввввв
єєєєєєєєєєєє
лллллмллллллллл
аааалаааааааааа
рррррррррррррррр

(Отча земля)

Батьківщино, земле рідна,
Земле сонячна і хлібна,
Ти навек у нас одна.
Ти, як мати найрідніша,
Ти з дитинства найміліша,
Ти і взимку найтепліша -
Наша отча сторона.

– У якій частині світу знаходиться Україна?

Є в центрі Європи чудова країна,
Сягає корінням у сиві часи.
І – це незалежна моя Україна!
Тут гори Карпати, степи і ліси.

– А хто ви?
– Хто я, що я?
Хочеш знати?
Українка моя мати,
Батько мій вкраїнець зроду
І козацького він роду.
І хоч я малий ще нині,
Але вірний син Вкраїни,
І віддам свої всі сили
Україні моїй милій.

Ми всі – діти українські,
Український славний рід.
Дбаєм, щоб про нас маленьких
Добра слава йшла у світ.
Все, що рідне, хай нам буде
Найдорожче і святе,
Рідна мова, рідна віра,
Рідний край наш – над усе.

Учитель. Кожна країна світу обов'язково повинна мати свої символи. Що ж означає слово символ? Символ – це умовне позначення якогось предмета, поняття чи явища.

Вистраждавши, виборовши волю, Україна має тепер свої державні символи. Назвемо їх.

Загадка

Символічний знак, ключ до історії, роду, міста, держави. (Герб)

Наш герб – тризуб.
Це воля, слава й сила.
Наш герб – тризуб.
Недоля нас косила,
Та ми зросли, ми є,
Ми завжди будем,
Добро і пісню
Несемо ми людям.

Загадка

Грецьке слово, означає урочисту, похвальну пісню на честь богів і героїв.
(Гімн)

(Слухання запису Державного Гімну України)

Слова палкі, мелодія вродлива...
Державний Гімн ми знаємо усі.
Для кожного села, містечка, міста –
Це клич один з мільйонів голосів.
Це наша клятва, заповідь священна,
Хай чують друзі й вороги,
Що Україна вічна, незнищена,
Від неї ясне світло навкруги.

Загадка

Наш стяг – пшениця у степах
Під голубим склепінням неба. (Прапор)
Прапор – це державний символ,
Він є в кожній державі,
Це для всіх – ознака сили,
Це для всіх ознака слави.

Синьо-жовтий прапор маєм:
Синє небо, жовте – жито;
Прапор свій оберігаєм,

Він святиня, знають діти.

Учитель. Україна – це незалежна держава. Нещодавно ми відзначали день народження нашої Батьківщини. Коли це було, хто мені нагадає?

(Відповіді дітей)

Запам'ятайте, діти, дату – 24 серпня 1991 року. Цього дня Україну було проголошено незалежною самостійною державою.

А зараз на честь свята нашої України – адже про неї сьогодні говорять всі учні в усіх містах і селах – ми колективно складемо вірш. Я буду читати початок, а ви добавляйте хором слова.

На землі великій є одна країна:

Гарна, неповторна, мила ... (*Україна*).

І живуть тут люди добрі, працьовиті,

І скажу, до речі, ще й ... (*талановиті*).

Землю засівають і пісні співають,

На бандурі грають і вірші ... (*складають*).

Щоб жила ц раділа кожна родина,

Щоб була щаслива наша ... (*Батьківщина*)!

Учитель. Ми сьогодні багато говорили про нашу Батьківщину. Ще більше знань отримаємо під час навчання в школі. Ми з вами, як справжні патріоти і громадяни, покликані трудитися невтомно, щоб наша Батьківщина розквітала.

Який основний обов'язок учнів?

.Я буду вчитись, щоб знання здобути,

Нові зробити в світі відкриття.

Щоб корисним своїй державі бути,

І щоб прекрасним в нас було життя.

Учитель. Хліб на вишитому рушнику теж невід'ємний символ України. Він символізує любов і достаток, щедрість і щирість української душі.

Прийміть цей коровай, щоб була легкою ваша дорога у світлу Країну

Знань, щоб ви були здорові, а в країні панували мир і злагода. Завжди пам'ятайте, що ви – діти своєї рідної і милої країни зі своїми звичаями і традиціями, легендами і казками, багатою, як земля, українською мовою.

CCCCCCCCCOCC
GGGGGGGGGGGGT
NNNNCHNNNNNN
LLLLLLLLLLLLLLLL

VVVVVVVZVVVVVV
EEEEEEEEEEEEEE
LLLLLMLLLLLLLL
aaaaaaaaaaaaaaaa
rrrrrrrrrrrrrrrr

CCCCCCCCCOCC
GGGGGGGGGGGGT
NNNNCHNNNNNN
LLLLLLLLLLLLLLLL

VVVVVVVZVVVVVV
EEEEEEEEEEEEEE
LLLLLMLLLLLLLL
aaaaaaaaaaaaaaaa
rrrrrrrrrrrrrrrr

CCCCCCCCCOCC
GGGGGGGGGGGGT
NNNNCHNNNNNN
LLLLLLLLLLLLLLLL

VVVVVVVZVVVVVV
EEEEEEEEEEEEEE
LLLLLMLLLLLLLL
aaaaaaaaaaaaaaaa
rrrrrrrrrrrrrrrr

CCCCCCCCCOCC
GGGGGGGGGGGGT
NNNNCHNNNNNN
LLLLLLLLLLLLLLLL

VVVVVVVZVVVVVV
EEEEEEEEEEEEEE
LLLLLMLLLLLLLL
aaaaaaaaaaaaaaaa
rrrrrrrrrrrrrrrr

**«Можна все на світі вибирати,
сину,**

**Вибрати не можна тільки
Батьківщину!»**

Василь Симоненко

CCCCCCCCCOCC
GGGGGGGGGGTTG
NNNNCHNNNNNN
LLLLALLLLLLLLL

VVVVVV3VVVVV
EEEEEEEEEEEE
LLLLLMLLLLLLL
aaaalaaaaaaaaa
rrrrrrrrrrrrrr

24 серпня

1991 року

Україна —

МОЯ

Батьківщина